

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 18.3.2015 г.
COM(2015) 131 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**Годишен доклад относно изпълнението на част IV от Споразумението за
асоцииране ЕС — Централна Америка**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Годишен доклад относно изпълнението на част IV от Споразумението за асоцииране ЕС — Централна Америка

1. Въведение

ЕС подписа споразумение за асоцииране (наричано по-долу „споразумението“) с Централна Америка на 29 юни 2012 г. Част IV от споразумението, която обхваща търговията, се прилага временно от 1 август 2013 г. по отношение на Никарагуа, Хондурас и Панама, от 1 октомври 2013 г. — с Ел Салвадор и Коста Рика, и накрая, считано от 1 декември 2013 г. — с Гватемала¹.

Комисията редовно предоставя актуализирана информация на Парламента и на Съвета относно изпълнението на споразумението. Освен това, в съответствие с Регламент (ЕС) № 20/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. за прилагане на двустранната защитна клауза и механизма за стабилизиране по отношение на бананите от Споразумението² (наричан по-долу „регламента“) Комисията представя годишен доклад на Европейския парламент и на Съвета. Настоящият доклад е в отговор на това изискване.

В съответствие с член 13 от регламента, докладът съдържа три раздела:

- обобщение на статистическите данни и обща оценка на търговските потоци (част 2);
- информация за дейностите на различните органи, отговорни за мониторинга на изпълнението на споразумението (част 3), включително изпълнението на задълженията по дяла относно търговията и устойчивото развитие (част 4);
- информация относно надзорните дейности, посочени в регламента (част 5).

2. ОБЩА ОЦЕНКА: ТЕНДЕНЦИИ В ТЪРГОВИЯТА

2.1. Методология

Ограничената наличност на данни, които биха могли да се използват за изготвянето на този първи годишен доклад, не позволява да се направят категорични заключения относно въздействието на споразумението. Промяната в търговските потоци не се дължи единствено на прилагането на споразумението и много други фактори също оказват влияние върху тези цифри, като например колебания в търсенето или цените на международните пазари. Следва също така да се припомни, че тъй като съществуващата асиметрия в степента на развитие на икономиките е отразена в съответните графици за премахване на митата, за Централна Америка периодът на

¹ Споразумението се прилага временно в ЕС докато всички държави членки го ратифицират. Информация за статуса на ратификацията е публикувана на уебсайта на Съвета: <http://www.consilium.europa.eu/policies/agreements/search-the-agreements-database?command=details&lang=en&aid=2012001&doclang=EN>

² Вж.: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32013R0020>

премахване на митата е по-дълъг, отколкото за ЕС. В резултат на това през първата година на прилагане намаляването на митата е по-високо за вноса на ЕС от Централна Америка отколкото за вноса на Централна Америка от ЕС.

Следва да се отбележи, че преди прилагането на споразумението, държавите от Централна Америка са се ползвали от преференциален достъп до пазара на ЕС посредством общата система за преференции (наричана по-долу „ОСП“), която е предоставяла тарифни отстъпки на развиващите се държави. В приложение на системата някои ключови продукти от Централна Америка (като кафе и плодове) вече са се ползвали от безмитен режим. Тарифните отстъпки, предоставени по споразумението обаче, включват по-широка гама продукти отколкото ОСП и имат постоянен характер. Очаква се споразумението да помогне за повишаване на диверсификацията на износа на Централна Америка, но за това ще е необходимо време.

Представеният по-долу анализ на двустранните търговски потоци се основава на сравнение на данните за период от 12 месеца (октомври 2013 г. — септември 2014 г.), които след това са сравнени със същия период на предходната година (октомври 2012 г. — септември 2013 г.). По-долу, първата година от прилагането ще се отнася до 12-месечния период между 1 октомври 2013 г. и 30 септември 2014 г. Освен ако изрично е посочено друго, настоящият доклад се основава на данни на Евростат.

Следва да се отбележи, че статистиката на Евростат и Централна Америка показват значителни различия по отношение на Панама (+ 255 %) и Коста Рика (+ 46 %). Тези различия бяха обсъдени в подкомитета по достъпа до пазара и бе постигнато съгласие да се направи съвместен анализ с цел да се потърсят причините за това.

2.2. Развитие на общите търговски потоци (стоки) с Централна Америка

Нови данни от Икономическата комисия на ООН за Латинска Америка и Карибския басейн сочат, че преките чуждестранни инвестиции в Централна Америка са се запазили относително стабилни през първата половина на 2014 г. в сравнение с 2013 г. При все това, търговията³ между държавите от Централна Америка, както и между този регион и останалата част от света, е намаляла с 1 % — 2 %. Аналогично, глобалните търговски потоци на ЕС са се понижали с 3 %.

Въпреки това цялостно намаляване на търговските потоци и без да забравяме, че е твърде рано да се правят окончателни заключения, налице е тенденция за увеличаване на търговските потоци за отделни държави и определени стоки. Търговските потоци на ЕС с региона са останали стабилни или дори са се увеличили, с изключение на Панама, търговията с която е претърпяла значителен спад в сравнение с 2012 г. (- 11,9 %). Това обаче може да бъде свързано с общото намаление на износа от ЕС за Южна Америка, в който зоната за свободна търговия на Панама играе ключова роля като регионален център.

³ Данни на МВФ.

Поради несигурността по отношение на датата на временното прилагане през 2013 г., операторите може да са срещнали някои затруднения да вземат предвид ползите по споразумението в своите решения. Въпреки това са налице показатели, които сочат, че предприятията в определени сектори все повече използват споразумението.

Стойността на вноса в ЕС на стоки от Централна Америка се е увеличила с 3,4 % (6,629 милиарда евро), а износът на ЕС към Централна Америка е намалял с 6,3 % (5,106 милиарда евро). През 2014 г. търговският баланс на ЕС следователно е достигнал дефицит от 1,528 милиарда евро (през предходната година дефицитът е бил 962 милиона евро).

	Износ		Внос		Общо търговски потоци	
	Млн. евро	%	Млн. евро	%	Млн. евро	%
Коста Рика	812	1,5 %	4 096	-0,7 %	4 908	-0,4 %
Ел Салвадор	574	13,9 %	191	-6,0 %	766	8,1 %
Гватемала	829	7,7 %	619	4,0 %	1 448	6,1 %
Хондурас	421	15,3 %	791	3,1 %	1 213	7,0 %
Никарагуа	165	0,0 %	305	28,7 %	470	16,9 %
Панама	2 305	19,0 %	627	29,7 %	2 932	11,9 %
Общо	5 106	-6,3 %	6 629	3,4 %	11 736	-1,1 %

**Търговски поток между ЕС и Централна Америка и годишното му развитие
(в милиони евро — период от 1.10.2013 г. до 30.9.2014 г.)**

Основното местоназначение на **износа от ЕС за Централна Америка** е била **Панама** (46 %), следвана от Гватемала и Коста Рика (по 16 %). Основният износ според категориите на Стандартната международна външотърговска класификация (SITC) са машините и транспортното оборудване (32,7 %), следвани от химикалите (17,5 %). Износът на ЕС е доста разнообразен и 15-те продукти, които се изнасят най-много (в стойностно изражение), представляват 28 % от общия износ. Общо 5 817 различни продукти са били изнесени в Централна Америка през първата година на прилагане (+ 0,5 % в сравнение с предходната година).

Износът на ЕС към Централна Америка е намалял с 6,3 %. Това намаление, което е засегнало основно Панама (- 19 %), би могло да бъде свързано с цялостната тенденция към намаляване за региона на Южна Америка. Износът на ЕС към Централна Америка показва значителна променливост (както положителна, така и отрицателна) за продукти, като например тежки машини, железопътен транспорт, самолети и плователни съдове, които представляват голям дял от общия износ и за които търговските потоци са свързани с промишлени или капиталови инвестиции.

Проникването на нов пазар може да отнеме време и не зависи единствено от наличието на споразумение за свободна търговия. При все това следва да се отбележи, че сред изнасяните от ЕС за Централна Америка стоки, чийто износ се е увеличил най-значително в относително изражение, 9 от общо 15 се ползват от преференциално тарифно третиране по силата на споразумението, като:

- **части за въздухоплавателни средства** — увеличение от 2,5 милиона евро на 39,5 милиона евро през първата година на прилагането (+ 1431 %),
- **картини и отпечатване** — увеличение от 0,4 милиона евро на 3,4 милиона евро (+ 644 %),
- **чаши за пиене** — увеличение от 0,3 на 1,6 милиона евро (+ 432 %).

Основният **внос на ЕС от Централна Америка** са машините и оборудването (42 %), следвани от храните и живите животни (39,4 %). Основните източници на внос в ЕС от Централна Америка са Коста Рика (62 %), следвана от Хондурас и Панама (по 11 %). Оборудване и машини, внос от Централна Америка, предимно с произход от Коста Рика (86 % от общия внос на машини и оборудване от Централна Америка).

Общо 2 281 различни продукти са били внесени от Централна Америка през първата година на прилагане (+3 % в сравнение с предходната година). Независимо от това положително развитие, диверсификацията на продуктите, внасяни от Централна Америка, остава ограничена: 4-те продукти с най-голям износ представляват около 60 % от общия внос на ЕС от Централна Америка (електронни сглобки на машини за обработка на данни (дънна платка) 32 %, кафе 10 %, банани 10 %, ананаси 7 %).

Като цяло, вносът на ЕС от Централна Америка е нараснал с 3,4 % през първата година от прилагането, въпреки факта, че вносът на двата най-търгувани продукта е намалял (вносът на електронни сглобки на машини за обработка на данни и кафе е намалял съответно със 7,2 % и 17 %). Тези намаления вероятно са свързани с въздействието на външни фактори: Намаляването на вноса на машини за обработка на данни би могло да е ранен признак за текущата реорганизация на този сектор, вследствие на неотдавнашното съобщение от страна на основния производител в Централна Америка за преместване на неговото съоръжение от Коста Рика в Югоизточна Азия. Намаляването на вноса на кафе е свързано с тежката суша и епидемията от ръжда по кафето (т. нар. „Roya“ на испански).

Значителни положителни промени в наскоро либерализирания износ в Централна Америка са били регистрирани за продукти като:

- **меласа от захарна тръстика** — ръст на вноса от 394 % (от 8 милиона евро на 41 милиона евро)
- **замразени скариди** — ръст на вноса от 63 % (от 0,1 милиона евро на 0,16 милиона евро)

- **ром в бутилки** — ръст на вноса от 205 % (от 5,6 милиона евро на 17 милиона евро)
- **маниока** — ръст на вноса от 39 % (от 10 милиона евро на 14 милиона евро)

2.5. Използване на тарифни квоти (ТК)

Споразумението предвижда няколко тарифни квоти, които се изразяват в предоставяне на другата страна на преференциално тарифно третиране до количествения праг на квотата. Над този праг се прилага тарифата за най-облагодетелствана нация.

Като цяло предварителният анализ на използването на квотите показва, че операторите са отбелязали значително използване на тарифни квоти за продукти, които вече са били търгувани преди временното прилагане на споразумението, докато за продуктите, които не са търгувани преди прилагането на споразумението, е имало незначителен търговски обмен.

ЕС се съгласи да предостави **8 тарифни квоти в полза на Централна Америка** за продукти, които не са имали преференциален достъп до пазара на ЕС преди прилагането на споразумението. Тези тарифни квоти не са използвани от икономическите оператори в Централна Америка през 2013 г., с изключение на тарифните квоти за захар, които са били използвани на 95 %.

През 2014 г. тарифни квоти са използвани само за две категории (тръстикова захар и ром). От предвидените общо 166 860 тона за захар от захарна тръстика, са използвани 143 791 тона (86 %). В стойностно изражение вносът в ЕС на продукти, обхванати от тарифната квота за захар, се увеличи от 47,5 милиона евро на 84,7 милиона евро (+ 78 %).

Произход	Продукти	Единица	Обем на тарифните квоти	Внос в ЕС	Степен на използване
Централна Америка	Чесън	Тон	550	0	0 %
	Ориз		21 000	0	0 %
	Маниока		5 000	0	0 %
	Месо от животни от рода на едрия рогат добитък		10 450	0	0 %
	Гъба		275	0	0 %
	Сладка царевича		1 560	0	0 %

Централна Америка, с изключение на Панама	Захар		154 500	135 243	88 %
	Ром в контейнер > 2 l	Литър чист алкохол	1 022	153	21 %
Панама	Ром в контейнер > 2 l			105	0
	Захар		12 360	8 548	69 %
Никарагуа	Месо от животни от рода на едрия рогат добитък	Тон	550	0	0 %

Тарифни квоти, предоставени от ЕС на Централна Америка — употреба до 26 ноември 2014 г.

В допълнение към тарифните квоти, ЕС предостави на Централна Америка и дерогация от правилата за произход в рамките на специфични квоти за 118 тарифни позиции. По същество тези дерогации се състоят от предоставяне на известна гъвкавост на Централна Америка по отношение на произхода на добре идентифицирани продукти до определен количествен праг на квотата. Над тези прагове се прилагат по-строги правила за произход. Тези договорености се отнасят основно за текстилните продукти. При все това използването на тези дерогации е почти незначително и количествата, внесени в рамките на тези квоти, остават много ограничени и засягат единствено малка част от търговските потоци, които биха могли да бъдат допустими за преференциално третиране. Тази последна констатация потвърждава общата тенденция, забелязана за приложени неотдавна споразумения, че на операторите е необходимо време, за да адаптират своите канали за търговия към новата среда.

Централна Америка предостави **тарифни квоти на ЕС за четири конкретни продукта**. Целият износ на ЕС, обхванат от тези тарифни квоти, се е увеличил, както следва:

- **пушена шунка:** Износът на ЕС се увеличи от 1,2 милиона евро на 1,5 милиона евро (+ 22 %)
- **мляко на прах:** Износът на ЕС се увеличи от 2,9 милиона евро на 5,7 милиона евро (+96 %)
- **сирене:** Износът на ЕС се увеличи от 7,1 милиона евро на 9,3 милиона евро (+32 %)
- **суроватка:** Износът на ЕС се увеличи от 0,5 милиона евро на 0,6 милиона евро (+17 %)
- **пригответено свинско месо:** Износът на ЕС се увеличи от 9,1 милиона евро на 10,6 милиона евро (+16 %)

Като цяло тези тарифни квоти послужиха като стимул за продукти, които вече са били търгувани преди прилагането на споразумението, при все че все още има известни възможности за растеж, тъй като износът остава под праговете.

2.6. Услуги

Данните за търговията с услуги се получават със значително закъснение и се представят в обобщен план, поради което е нереалистично на този етап да се направи анализ, сравним с този за търговията със стоки. Следователно този аспект ще бъде засегнат в годишния доклад за изпълнението, когато на разположение ще има достатъчно данни.

3. ДЕЙНОСТИ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ

Органите по изпълнението, създадени със споразумението, се състоят от съвет за асоцииране, който провежда редовни срещи на министерско равнище, и комитет за асоцииране, както и шест подкомитета, които се срещат ежегодно. Първите заседания на тези органи се състояха в Хондурас през май—юни 2014 г., с изключение на Съвета по търговията и устойчивото развитие, чиято среща се проведе на 17—18 ноември в Никарагуа.

3.1. Подкомитет по техническите пречки пред търговията

По време на среща, проведена на 13 май 2014 г., Централна Америка и ЕС направиха преглед на:

- изпълнението на 4 технически предписания, прилагани от Централна Америка (етикетиране на алкохолните напитки, сметана (мляко и млечни продукти), етикететиране на обувни изделия),
- две костарикански технически предписания (гуми и електрически инсталации),
- ангажиментите, поети от региона на Централна Америка, за да отстоява своята икономическа интеграция чрез приемане на технически регионални предписания.

ЕС припомни ангажимента на Централна Америка да предостави писмени отговори на писмените коментари на ЕС, представени в рамките на процедурата за съобщаване за техническите пречки пред търговията (ТПТ) на Световната търговска организация (СТО). Централна Америка отбеляза искането и се ангажира да отговори.

Като част от ангажиментите си, свързани с изпълнението на технически предписания с цел засилване на регионалната икономическа интеграция, Централна Америка беше дала съгласие за въвеждане на единна регионална регистрация на продукти. Това правило все още не беше приложено, но Централна Америка съобщи, че новото законодателство скоро ще влезе в сила.

3.2. Съвет по търговията и устойчивото развитие

ЕС и Централна Америка започнаха диалог относно търговията и устойчивото развитие и споделиха своя опит във връзка с вътрешните механизми за насърчаване на участието на гражданското общество и на групите, ангажирани с изпълнението на разпоредбите за търговия и устойчиво развитие от споразумението (вж. част 4 по-долу).

3.3. Подкомитет по интелектуалната собственост

Първото заседание на подкомитета по интелектуалната собственост, проведено на 22—23 май 2014 г., имаше за цел:

- постигане на съгласие с Централна Америка относно съдържанието на решението за включване в списъка на защитените географски указания;
- обмен на информация за най-новото развитие на съответните текущи процедури за защита на географските указания на ЕС и Централна Америка, по-специално що се отнася до текущи процедури за предявяване на възражения по отношение на някои важни географски указания на ЕС; както и
- започване на диалог относно начините за опростяване на процедурите за регистрация на географски указания в Централна Америка.

Резултатите от работата на този подкомитет са положителни, тъй като страните договориха списък на защитените географски указания и постигнаха съгласие, че има възможност за опростяване и облекчаване на процедурите за регистрация в Централна Америка, с цел да се насърчи хармонизираният подход на регионално равнище.

3.4. Подкомитет по санитарни и фитосанитарни въпроси

Темите, обсъдени на първото заседание на подкомитета, проведено на 17—18 юни, включваха изисквания по отношение на вноса, проверки, мерки, свързани със здравето на животните и растенията, еквивалентност и техническа помощ. Основните цели бяха:

- да продължи установяването на възможните проблеми при изпълнението на споразумението, както и да се търсят решения;
- да се преодолеят бариерите за достъп до пазара и новите заявления за издаване на разрешение за внос и да се намерят начини за улесняване или разширяване на търговията;
- да се получи потвърждение от всички държави от Централна Америка по отношение на тълкуването и правилното приложение на членовете относно одобряването и включването в списък на животновъдни обекти и относно проверки, че Централна Америка ще поеме разходите за инспекции, осъществявани в Европа от компетентните органи на Централна Америка;
- да се обсъди равнището на интеграция на Централна Америка и текущи дискусии в това отношение в региона.

Като цяло резултатите от работата на подкомитета бяха положителни, като Централна Америка пое ангажимент за постигане на целите на споразумението.

3.5. Подкомитет по митническите процедури, улесняването на търговията и правилата за произход

По време на първото заседание на този подкомитет, проведено на 28—29 април, участниците обсъдиха:

- изпълнението от страна на Централна Америка на нейните ангажименти за регионална интеграция;
- две обяснителни бележки в областта на правилата за произход и начините за решаване на незначителни проблеми от практическо естество, с които се сблъскват операторите през първите месеци на преференциалната търговия в рамките на споразумението.

ЕС изрази и загрижеността си по отношение на тенденцията на държавите от Централна Америка да въведат сканиращо оборудване по границите си и да начисляват адвалорно такси, които ЕС счита, че биха могли да бъдат в противоречие със споразумението.

3.6. Подкомитет за достъпа на стоки до пазара

Точките в дневния ред на първото заседание на този подкомитет, проведено на 19 юни, бяха насочени към преразглеждането на:

- законодателството на Коста Рика, с което се въвежда минимална износна цена за бананите;
- таксата, която се начислява от Никарагуа за преглед на стоки на всеки граничен контролно-пропускателен пункт;
- административния контрол, въведен от ЕС за някои продукти от Централна Америка, обхванати от тарифните квоти.

По отношение на законодателството относно минималната износна цена за бананите, Коста Рика призна, че нито една разпоредба от настоящото споразумение изрично не разрешава на Коста Рика да се възползва от това законодателство. Коста Рика обаче счита, че с оглед на текущата пазарна цена за бананите, минималната експортна цена не представлява пречка пред търговията. ЕС отбелязва, че ще продължи да следи този въпрос.

По отношение на таксата за преглед на стоки, прилагана от Никарагуа, ЕС припомня, че вследствие на споразумението, таксите следва да не надвишават разходите за предоставените услуги. Никарагуа увери ЕС, че в законодателството ще бъдат спазени нейните международните ангажименти.

Страните също така са обменили информация относно възможни бъдещи области на дейност и са се договорили да си сътрудничат по събиране на общи надеждни статистически данни.

3.7. Комитет за асоцииране

На срещата си на 25 юни Комитетът за асоцииране направи преглед на работата, извършена в различните подкомитети и обсъди и други въпроси, свързани с търговията. Отделено бе особено внимание на въпросите на регионалната икономическа интеграция и на необходимостта от избягване на мерките на Централна Америка, действащи срещу свободното движение на стоки в рамките на региона, тъй като основният бенефициент от улесненото осъществяване на търговските потоци всъщност ще бъде Централна Америка.

Страните обсъдиха искането на Централна Америка за предоставяне на компенсации за присъединяването на Хърватия към ЕС, признаха, че в момента съществуват различия в подхода и постигнаха съгласие да продължат диалога по този въпрос с оглед постигането на споразумение във възможно най-кратък срок. ЕС изрази също така загрижеността си по отношение на законодателството на Панама относно спомагателните морски услуги, които водят до дискриминация срещу чуждестранните оператори. ЕС и Панама обсъдиха въпроса дали законодателството ограничава достъпа до пазара и Панама информира, че новото правителство ще отговори на ЕС.

3.8. Съвет за асоцииране

Съветът за асоцииране, състоял се на 27 юни, разгледа извършената от Комитета за асоцииране работа и одобри резултатите. Съветът за асоцииране прие пет решения, включително процедурния правилник на Съвета за асоцииране и различните му структури, списъка на защитените географски указания и процедурния правилник на механизма за уреждане на спорове.

Участниците от Централна Америка също подчертаха значението на споразумението за търговията, регионалната интеграция и задълбочаването на отношенията, както и своите очаквания то да има положително въздействие върху икономическото и социалното развитие на държавите от Централна Америка. Освен това участниците от Централна Америка изразиха желанието си за бързо ратифициране на споразумението от страна на останалите 19 държави — членки на ЕС, за да се осъществи влизането в сила и на политическия стълб и на стълба за сътрудничество. ЕС представи актуалното състояние на процеса на ратификация в Европа. Освен това ЕС обърна внимание на влизането в сила на Споразумението за политически диалог и сътрудничество през 2014 г.

4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ В ОБЛАСТТА НА ТЪРГОВИЯТА И УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ

Дейностите през първата година от прилагането на споразумението бяха насочени върху изграждането на институционалните структури, установени в дял VIII „Търговия и устойчиво развитие“.

4.1 Институционални аспекти

Първото заседание на междуправителствения Съвет по търговията и устойчивото развитие се проведе в Манагуа, Никарагуа, на 18 и 19 ноември 2014 г. Успоредно с него се проведе заседание на Форума за диалог с гражданското общество, последвано от съвместна сесия на съвета и форума.

От страна Централна Америка в заседанието на съвета участваха представители от министерствата на търговията, трудовата заетост и околната среда. Форумът за диалог с гражданското общество беше организиран от консултативната група на никарагуанското гражданско общество и бяха направени презентации по теми като правата на труд, изменението на климата, справедлива търговия и корпоративната социална отговорност. На него присъстваха над 100 човека.

Консултативната група на ЕС включва представители от Европейския икономически и социален комитет и организации на гражданското общество от ЕС, които са изразили интерес към участие в тази група, след покана за изразяване на интерес, изготвена с помощта на базата данни за гражданското общество на ГД „Търговия“. Секретариатът е осигурен от Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК).

4.2 Прилагането на конвенции на Международната организация на труда (МОТ)

По време на заседание на съвета страните докладваха за изпълнението на конвенциите на МОТ от тяхна страна, по-специално на основните конвенции на МОТ. Що се отнася до последната, акцентът беше поставен върху мерките за разрешаване на проблема с детския труд и за укрепването на социалния диалог. Страните обсъдиха значението на социалния диалог и на ефективните и възпиращи санкции срещу дискриминацията на профсъюзни дейци и срещу насилието, включително насилието срещу профсъюзни ръководители и необходимостта тези санкции да бъдат прилагани ефективно.

Що се отнася до детския труд, внимание се обърна на факта, че е важно да се увеличат усилията за решаване на проблема с детския труд, особено в неформалната икономика, да се засилят инспекциите по труда, на усилията за повишаване на нивото на посещаемост в училище, както и за укрепване на социалната закрила с акцент върху защитата на децата.

ЕС обърна внимание на наскоро приетите от МОТ конвенции и протоколи и състоянието на ратифициране от страна на държавите — членки на ЕС, по-специално Морската трудова конвенция (МТК), Конвенцията относно домашните работници (Конвенция № 189), и новия протокол, допълващ Конвенцията относно принудителния труд (Конвенция № 29).

По отношение на изграждането на капацитет по тези въпроси ЕС изтъкна по-специално програма, която се разработва в подкрепа на програмата за достойни условия на труд в Хондурас.

4.3. Прилагане на многостранните споразумения в областта на околната среда

По време на заседанието на съвета страните докладваха за прилагането на многостранни споразумения в областта на околната среда, съсредоточавайки вниманието по-специално върху изменението на климата, застрашените видове (CITES), и превозите на опасните химични вещества и отпадъци. Държавите от Централна Америка съобщиха, че всички те вече са ратифицирали Ротердамската конвенция (относно търговията с опасни химични вещества), както и изменението на CITES от Габороне.

ЕС обърна внимание на сключените наскоро споразумения в областта на околната среда, а именно споразумението от Минамата за живака и протокола от Нагоя към Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР) и представи доклад за напредъка в изпълнението на тези споразумения в рамките на ЕС. Държавите от Централна Америка изтъкнаха уязвимостта на региона по отношение на изменението на климата, което засяга пряко култури за износ като кафето, и необходимостта да се работи за адаптиране. Редица от тях също така очертаха амбициозни планове за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници в техните енергийни доставки.

4.4. Развитие на положителна програма за търговия и устойчиво развитие

Както по време на заседанието на съвета, така и по време на Форума за диалог с гражданското общество бяха представени много примери, в които производството и търговията са имали положително социално и екологично въздействие. Бяха описани правителствените политики за насърчаване на такива резултати, както и партньорствата между предприятията, представителите на трудещите се, екологичните неправителствени организации и общностите. Общите теми включваха корпоративната социална отговорност, енергията от възобновяеми източници, устойчивото селскостопанско производство, по-чистите производствени процеси и устойчивия туризъм.

Съветът постигна съгласие да се проведат по-нататъшни разисквания за набелязване на приоритети в средносрочен план. В този контекст ще бъде важно да се гарантира взаимодействието с текущите и планираните мерки за сътрудничеството за развитие в региона, както и участието на гражданското общество от двете страни на Атлантическия океан.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 20/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ДВУСТРАННАТА ЗАЩИТНА КЛАУЗА И МЕХАНИЗМА ЗА СТАБИЛИЗИРАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА БАНАНИТЕ

Регламентът установява подходящи процедури, за да се избегне сериозна вреда за сектора на бананите в ЕС, ако в резултат на намалението на митата продуктът се внася в дотолкова увеличени количества, че те причиняват или създават опасност от причиняване на сериозна вреда на сектора в ЕС.

Следователно, в съответствие с членове 3 и 13 от регламента, Комисията осъществява мониторинг на промените във вноса на банани от държавите от Централна Америка, за да се оцени дали са изпълнени определените в регламента условия за започване на разследване с оглед налагане на защитни мерки или за въвеждане на мерки за предварително наблюдение.

5.1. Промени във вноса на банани от Централна Америка

През първата година от прилагането на споразумението Комисията нито е започнала, нито е получила искания за започване на разследване с оглед налагане на защитни мерки или за въвеждане на мерки за предварително наблюдение, тъй като определените в регламента условия за започване на разследване с оглед налагане на защитни мерки или за въвеждане на мерки за предварително наблюдение, никога не са били изпълнени.

	2013 г.			2014 г.*		
	Внос	Праг за задействане	Процент на използване	Внос	Праг за задействане	Процент на използване
Коста Рика	131 519	1 178 750	11 %	856 007	1 230 000	70 %
Панама	58 935	431 250	14 %	203 737	450 000	45 %
Хондурас	1 749	57 500	3 %	3 622	60 000	6 %
Гватемала	21	57 500	0 %	22 861	60 000	38 %
Никарагуа	0	11 500	0 %	0	12 000	0 %
Ел Салвадор	0	2 300	0 %	0	2 400	0 %

(*) до 10 декември 2014 г.

Внос на банани в рамките на механизма за стабилизиране

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Все още е прекалено рано да се направи окончателна оценка на въздействието на частта от споразумението, която се отнася до търговията.

Въпреки неблагоприятната обстановка в световен мащаб, включително общия спад в търсенето в световен мащаб през 2014 г., търговските потоци между ЕС и Централна Америка останаха значително стабилни и отбелязаха значително увеличение в определени сектори. Търговските потоци на ЕС се увеличиха с повечето държави от Централна Америка, с изключение на Панама. Освен това сравнително ниското равнище на използване на наличните тарифни квоти сочи възможността за допълнително увеличаване на двустранния търговски обмен между двата региона.

По отношение на бананите, вносът от държавите от Централна Америка като цяло се запазил стабилен и под установените равнища на вноса, задействащи механизма, така че не е необходимо да се разглежда възможността за започването на евентуално суспендиране на прилагането на преференциални мита.

Беше договорено с Централна Америка да се извърши технически преглед на статистическите методи и данни за търговските потоци, което би позволило да се направи по-подробен анализ в бъдеще.

Общото заключение на Комисията след първата година на прилагане е, че институционалната рамка на споразумението е въведена бързо и функционира и че процесът на изпълнение е като цяло положителен. Формалният процес между страните за прилагане на споразумението ще продължи в контекста на заседанията на различните органи по изпълнението, които се очаква да се проведат в средата на 2015 г.

И през втората година от прилагането целта продължава да бъде правилното прилагане на споразумението, за да се даде възможност на икономическите оператори от двата региона да се възползват максимално от възможностите, които то предлага. Комисията е ангажирана с дейности, насочени към повишаване на осведомеността на икономическите оператори по отношение на възможностите, предоставени от споразумението. Тези действия се извършват както в ЕС, така и в Централна Америка, включително чрез проекти за сътрудничество в Централна Америка.